

[Axel Kristensen.]

det nøjes med at sige: vi synes nok, der er forbedringer, men vi vil ikke stemme for lovforslaget. Hvis vi allesammen tog det standpunkt, blev opgaverne ikke løst. Derfor synes jeg, retsforbundet rent agitatorisk slipper for billigt om ved det og på en måde, som man i og for sig ikke kan være bekendt.

Spørgsmålet er i al sin enkelhed dette: Mener retsforbundet, at man i dag kan undvære en prislov, eller mener retsforbundet det ikke? Og det synes jeg at retsforbundet må svare os på her, det synes jeg vi må have besked om. Kan vi helt undvære en sådan lov? Mener retsforbundet virkelig, at med den underforsyning, der er på en række enkelte varer — og det er der stadigvæk —, kan man uden videre tillade en hvilken som helst avance med den deraf følgende prisstigning, den deraf følgende lønstigning, den deraf følgende mindre konkurrenceevne overfor udlandet? Det vil jeg meget gerne have det ærede medlem hr. Tholstrups svar på. Man kan være mere eller mindre tilfreds med en formulering, men man mener jo, dette er forbedringer, og vil dog stemme imod lovforslaget. Derfor må det ærede medlem hr. Tholstrup klart og tydeligt sige: Kan Danmark i dag undvære en prisregulering på de områder, hvor der ikke er fri konkurrence, eller kan Danmark det ikke? Det må vi have et klart svar på, hvis der skal være en smule orden i tingene.

Weikop: Jeg beklager, at jeg først tager ordet nu. Jeg vil gerne have lov til at understrege det, som jeg sagde ved lovforslagets første behandling, at afviklingskommissionen har udført et udmærket arbejde, og at kommissionen har sat nye tanker i bevægelse, som netop har givet udvalget grundlag for at føre afviklingstanken videre frem. Det, der er sket, tvivler jeg på havde været muligt, hvis man ikke havde haft afviklingskommissionens bistand. Jeg vil gerne understrege de 5 ting, som der er opnået enighed om: for det første, at prismyndighederne overhovedet ikke skal beskæftige sig med priser, hvor den fri konkurrence er tilstrækkelig virksom til at sikre den fri prisdannelse, og deraf må naturligvis følge, at prismyndighederne ej heller kan underkende de før krigen under fri prisdannelse beregnede avancer og priser. For det andet, at prismyndighederne ikke skal beskæftige sig med prisregulering, for så vidt angår en vare, der ikke er af væsentlig betydning i produktionen. For det tredje det, som den

højtærede minister sagde, at vi er kommet væk fra de stive kalkulationsregler. For det fjerde, at prismyndighederne er udelukket fra at anfægte de priser og avancer, der er godkendt ved lovens ikrafttræden, dog sådan, at maksimalpriser kan ændres, dersom materialer og lignende skulle blive billigere, medens avancen, hvad enten det drejer sig om beløbsmæssig avance eller den til beløbsmæssig avance svarende procentvise avance, ikke kan anfægtes af prismyndighederne, men alene af erhvervene, hvis den efter deres opfattelse er for lavt ansat og ikke giver en rimelig nettofortjeneste. Endelig for det femte, at det er fastslået, at de virksomheder, der arbejder med lavere omkostninger, end det almindeligvis er tilfældet, også skal have gunstigere indtjeningsmuligheder. Dertil kommer jo den højtærede handelsministers erklæring om, at lovforslaget ikke på noget punkt indeholder videregående bemyndigelser til pris-kontrolrådet end den nugældende lov, men tværtimod skal give større bevægelsesfrihed.

Alt dette betyder, at erhvervene, hvor de beregner priserne efter lovforslagets § 8, aldrig kan komme på kant med loven, når de, hvad enten de går ud fra kost- eller genanskaffelsesprisen, tillægger de faktiske omkostninger en passende nettoavance, hvilket vil sige, at prisen skal ligge på linie med de priser, der beregnes af virksomheder, der drives på normal måde både i teknisk og forretningsmæssig henseende. Efter samme retningslinier skal maksimalpriser og -avancer fastsættes, dog sådan at prismyndighederne altid skal kende kostprisen. Imidlertid er det fastslået, at maksimalpriser og -avancer kun skal indføres, hvor der ikke er tilstrækkelig konkurrence, og deraf må jeg slutte, at prismyndighederne ej heller skal opretholde de nugældende maksimalpriser eller avancer, hvis konkurrence er tilstede. Jeg er sikker på, at de nye bestemmelser ikke på nogen måde vil være til skade for forbrugerne — tværtimod. Men skulle der mod forventning fremkomme nogle tilfælde af urimelige priser, så kan prismyndighederne stadig skride ind. Det gælder imidlertid efter min mening om, at prismyndighederne sadler om og administrerer efter de nye regler, men da den højtærede minister har lovet at give de fornødne instrukser herom, tvivler jeg ikke på, at det vil ske. Jeg tror imidlertid, at de nye regler vil forenkle prisadministrationen betydeligt. Alene det, at alle priser og avancer, som jeg omtalte før, så godt som ligger fast, må jo indebære en